

Raadsvoorstel

Onderwerp	Regiovisie Jeugdhulp Regio Groningen
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	17 januari 2022
Datum raadsvergadering	31 januari 2022
Zaaknummer	97820-2021:664434
Steller	Merel Wassink
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/of vastgesteld beleid	Niet van toepassing.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: 1. De regiovisie jeugd van regio Groningen vast te stellen
Samenvatting	De gemeenten in Nederland hebben onderling afgesproken in samenspraak met alle ketenpartijen de ontwikkelingen van het regionale zorglandschap voor de komende jaren in een Norm voor Opdrachtgeverschap vast te leggen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het opstellen van een regiovisie. De regiovisie is opgesteld, deze bieden we u hierbij aan (bijlage 1). Daarnaast hebben aanbieders de gelegenheid gekregen om te reageren op de regiovisie. Deze reacties en het antwoord vanuit de gemeenten zijn gebundeld in bijgevoegde reactienota (bijlage 2).
Bijlage(n)	Bijlage 1 De regiovisie Bijlage 2 Reactienota regiovisie

TOELICHTING

Inleiding

De verantwoordelijkheid voor jeugdzorg is sinds 2015 gedecentraliseerd naar gemeenten. De budgetten die voorheen in drie verschillende wetten, vier verschillende financieringsstromen en vier lagen aan uitvoeringsorganisaties belegd waren, kwamen als één budget onder regie van de gemeente. Eén van de gedachten achter de decentralisatie was dat gemeenten door het inzetten op eigen kracht, het 'normaliseren', het inzetten op preventie en versterken van het opvoedkundige klimaat minder jeugdhulp zou hoeven in te zetten en jeugdzorg beter en efficiënter zouden kunnen organiseren. Daardoor zou duurdere, meer gespecialiseerde zorg op termijn voorkomen kunnen worden.

Sinds 2015 is met veel toewijding door gemeenten, jeugdhulpaanbieders en maatschappelijke partners gewerkt aan kwalitatief goede zorg die aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van jeugdigen, ouders en gezinnen. De Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (hierna te noemen: RIGG) ondersteunt hierbij door (hoog) specialistische jeugdhulp in te kopen, de kwaliteit van de inzet te waarborgen (inkoopvoorwaarden en contractmanagement) de inzet van de jeugdhulp en de uitgaven te monitoren en advies te geven mede naar aanleiding van actuele ontwikkelingen.

Goed opdrachtgeverschap en samenwerkingsafspraken dragen bij aan het blijvend aanbieden van kwalitatief goede hulp aan jeugdigen, ouders en gezinnen. Daarom hebben de gemeenten in Nederland onderling afgesproken in samenspraak met alle ketenpartijen de ontwikkelingen van het regionale zorglandschap voor de komende jaren in een Norm voor Opdrachtgeverschap (hierna te noemen: NvO) vast te leggen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het opstellen van een regiovisie. De regiovisie is opgesteld, deze bieden we u hierbij aan. Daarnaast hebben aanbieders de gelegenheid gekregen om te reageren op de regiovisie. Deze reacties en het antwoord vanuit de gemeenten zijn gebundeld in bijgevoegde reactienota.

Motivatie

1.1. Goed opdrachtgeverschap en samenwerkingsafspraken dragen bij aan het blijvend aanbieden van kwalitatief goede hulp aan jeugdigen, ouders en gezinnen.

Daarom hebben de gemeenten in Nederland onderling afgesproken in samenspraak met alle ketenpartijen de ontwikkelingen van het regionale zorglandschap voor de komende jaren in een NvO vast te leggen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het opstellen van een regiovisie. Een regiovisie geeft richting aan de samenwerking tussen, in ons geval, de Groninger gemeenten en aan de inhoudelijke opgaven en ambities waaraan gemeenten en jeugdhulpaanbieders willen werken. Het vormt het gezamenlijke inhoudelijke kader waarop we gezamenlijk regionaal willen sturen. Het blijven bieden van kwalitatief goede zorg die aansluit bij de behoeften van jeugdigen en gezinnen en de betaalbaarheid van deze zorg, is nadrukkelijk een gezamenlijke opgave. Evenals de aandacht voor het verminderen van bureaucratie.

1.2 De regiovisie geeft richting aan wat we in de regio Groningen voor de jeugdhulp nog meer willen bereiken.

Hiervoor willen we als Groninger gemeenten ons inzetten en samenwerken. De kern van de regiovisie is de beweging die we in het zorglandschap willen maken, samengevat in de volgende zes ontwikkelopgaven:

1. Alle jeugdigen krijgen de kans zich positief te ontwikkelen
2. Jeugdigen worden beschermd als hun ontwikkeling gevaar loopt.
3. Jeugdigen groeien zo thuis mogelijk op

4. De toegang voor (jeugd)hulp kan zijn taak goed uitvoeren
5. Leidende principes in de jeugdhulp:
 - Hulp en ondersteuning is complementair aan wat de jeugdige en het gezin zelf kan en zoveel als mogelijk in de directe leefomgeving en in, met en rondom jeugdige en het gezin;
 - Er wordt goed onderbouwde, efficiënte en effectieve ondersteuning ingezet;
 - Er is sprake van strategisch duurzaam partnerschap en domein overstijgende ketensamenwerking tussen gemeenten en aanbieders;
 - Er wordt gedaan wat nodig is. Continuïteit van hulp en ondersteuning is gerealiseerd bij de overgang van 18- naar 18+;
 - Beheersen van de kosten inzet jeugdhulp;
 - In de gehele keten wordt doorlopend geleerd.
6. De ondersteuning, begeleiding en behandeling voor jeugdigen en gezinnen is passend voor alle doelgroepen en van goede kwaliteit.

De zes ontwikkelopgaven zijn gebaseerd op de reeds vastgestelde beleidsdocumenten, rapporten, onderzoeken en ervaringen van de afgelopen jaren.

Met het vaststellen van de regiovisie staat de gewenste beweging op hoofdlijnen beschreven. Tegelijkertijd is dit pas een eerste stap. Op verschillende plekken in de regiovisie wordt gerefereerd aan het belang van een nadere concretisering. Deze concretisering kan alleen in gezamenlijkheid met maatschappelijke partners vorm krijgen. Het gaat hierbij om de vertaling van het 'Wat' naar het concrete 'Hoe'. Meer informatie leest u onder 'betrokkenheid (externe) partners' en 'vervolg'.

Betrokkenheid (externe) partners

De Groninger gemeenten hebben de regiovisie jeugdhulp ter consultatie voorgelegd aan maatschappelijke partners. Er is veelvuldig gebruikt gemaakt van de mogelijkheid om te reageren op de regiovisie. In totaal hebben we meer dan 20 reacties ontvangen. Een deel van de opmerkingen heeft geleid tot directe wijzigingen in de regiovisie. Tegelijkertijd landt een ander deel van de opmerkingen in het vervolgproces van de regiovisie. Uit de veelheid aan reacties zijn zes rode draden te onderscheiden:

1. Regiovisie geeft antwoord op de 'Wat', de 'Hoe' ontbreekt

Verscheidene reacties op de 'scope van de regiovisie' benoemen het feit dat de regiovisie op hoofdlijnen het 'Wat' beschrijft, maar nog onvoldoende beschrijft 'Hoe' het 'Wat' gerealiseerd gaat worden. Dit zijn terechte constatering. In de inleiding van de regiovisie staat benoemd dat de inhoud is gebaseerd op bestaande (beleids-)documenten, rapporten en ervaringen van de afgelopen jaren. Vanwege de aard van een aantal eisen uit de NvO geven sommige teksten in de regiovisie vooral een beschrijving van de stand van zaken en de opgaven op hoofdlijnen.

Passend bij de kaderstellende taak van de gemeenteraden wordt deze regiovisie die gaat over het 'Wat' aangeboden aan de gemeenteraden. De verdere invulling van het 'Wat' én de vertaling naar het 'Hoe' is de volgende stap die de Groninger gemeenten gezamenlijk willen zetten met jeugdhulpaanbieders en belangrijke maatschappelijke partners.

2. Proces van het opstellen van de regiovisie

Uit de reacties blijkt dat er meerdere vragen en opmerkingen zijn over de totstandkoming en het vervolgproces van de regiovisie. Het proces van de regiovisie bestaat uit meerdere stappen. Dit proces eindigt dan ook niet bij het vaststellen van de regiovisie door de gemeenteraden. Na deze consultatiefase is de eerste vervolgstap om gezamenlijk de regiovisie te concretiseren aan ontwikkeltafels. Hierin maken we de vertaling van het abstracte 'Wat' naar een concreter 'Hoe'.

Wij zijn blij met de vele reacties die we hebben ontvangen over de regiovisie, zowel positief als negatief. Het toont de betrokkenheid van allerlei organisaties bij de jeugdhulp in de regio Groningen. Deze betrokkenheid hebben we nodig in de volgende fase van de regiovisie. De komende maanden staan in het teken van de concretisering van de regiovisie, waarin de kennis en ervaring van betrokken organisaties hard nodig is.

3. Een goede analyse mist in de regiovisie

In hoofdstuk 2 van de regiovisie staat een (voornamelijk) cijfermatige analyse van de jeugdhulp. Zo komen ontwikkelingen in de kosten, het gebruik van bepaalde producten en verwijzingen aan bod. Diverse reacties constateren dat de duiding achter deze cijfers mist in de regiovisie. Het proces waarin we de data verder duiden vraagt een inhoudelijke verdiepingsslag samen met jeugdhulpaanbieders en kennisinstituten, waarbij de financiële data verrijkt wordt met kwalitatieve data en inhoudelijke kennis.

Op basis van de gezamenlijke duiding kunnen we toewerken naar gelijke definities. Uit een aantal reacties blijkt dat niet alle definities duidelijk zijn in het stuk of dat termen op verschillende manieren in het stuk worden toegepast. Het is essentieel om deze definities in gezamenlijkheid te ontwikkelen, zodat we in het vervolgproces van de regiovisie dezelfde definities hanteren.

4. Preventie

Verschillende reacties vragen meer aandacht voor het belang van preventie. Daarbij gaat in deze reacties zowel om het versterken van de basisvoorzieningen voor jeugdigen en ouders, inzet van effectieve preventie programma's en aandacht voor vroegsignalering en tijdige interventies om erger te voorkomen. Wij ondersteunen het grote belang van preventie en de noodzakelijke samenhang tussen het aanbod van jeugdhulp en de aanwezigheid van sterke basisvoorzieningen en de juiste effectieve preventieve inzet. We hebben de regiovisie op enkele punten verhelderd op dit punt. Ook hier geldt dat we de concretiseringsslag (wat betekent dit dan voor de keuzes en uitvoering) graag samen met relevante stakeholders de komende maanden verder gaan uitwerken.

5. Inkoopmodel

Veel reacties gaan over (de ontwikkeling van) het inkoopmodel. Veelvuldig wordt het risico benoemd dat deze keuze zou kunnen leiden tot teveel versnippering en fragmentatie tussen gemeenten. Indien dit zou gebeuren, leidt dit tot administratieve lasten en niet tot meer kwaliteit in de jeugdhulp. De opmerkingen over het inkoopmodel zijn duidelijk en worden gehoord door de Groninger gemeenten.

Het is belangrijk om te benoemen dat de regiovisie geen nieuwe uitspraken doet over het inkoopmodel, maar de stand van zaken en de belangrijke ontwikkelopgaven in de jeugdhulp schetst. Het proces van de regiovisie gaat niet over de concrete invulling van het inkoopmodel en daarom zijn specifieke vragen over het inkoopmodel in deze reactienota niet beantwoord. Tegelijkertijd komen de zorgvuldigheidseisen voor de inkoop, het laag houden van de administratieve lasten en reële tarieven aan bod in het vervolg van de regiovisie.

6. Krappe arbeidsmarkt

Het wordt steeds moeilijker om goed personeel te vinden en vast te houden. Dit heeft gevolgen voor de continuïteit en de kwaliteit van de jeugdhulp. We zien dit probleem terug bij jeugdhulpaanbieders, GI's, de gemeentelijke toegang en gemeenten. Uit de reacties blijkt dat jeugdhulpaanbieders zich hier zorgen over maken. De Groninger gemeenten delen deze zorgen en zijn net zoals de jeugdhulpaanbieders van mening dat samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders en gemeenten op dit terrein noodzakelijk is. Wij stellen voor om dit thema verder te bespreken aan een ontwikkeltafel.

De volgende stap is dat samen met de aanbieders het 'Hoe' verder wordt ingewuld. Dit zal gebeuren aan de hand van zogenaamde Ontwikkel tafels waar gemeenten, jeugdhulpaanbieders, cliënt vertegenwoordigers en andere partijen in gesprek gaan over de concrete uitvoering.

Consequenties

Er zijn op dit moment geen directe of indirecte financiële consequenties.

Vervolg

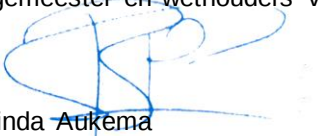
De regiovisie biedt een inhoudelijke paraplu voor de jeugdhulp van de komende jaren. Tegelijkertijd staan er nog allerlei eisen uit de NvO open die vragen om een verdere invulling. Deze invulling vindt de komende jaren plaats in samenwerking met belangrijke partners uit het zorglandschap. Zoals eerder geschreven willen de gemeenten in de regio Groningen bij alle eisen een zorgvuldig proces doorlopen. Voldoende tijd en ruimte voor inspraak spelen hierbij een belangrijke rol.

De komende periode staat in het teken van ontwikkeltafels. Aan deze tafels gaan de Groninger gemeenten en maatschappelijke partners in gesprek over de opgaven uit de regiovisie die om een verdere concretisering vragen. Tijdens de dialoog aan de ontwikkeltafels bestaat er voldoende ruimte de verschillende onderdelen uit de regiovisie te concretiseren, zowel op inhoud als op verminderen administratieve lasten en bekostiging.

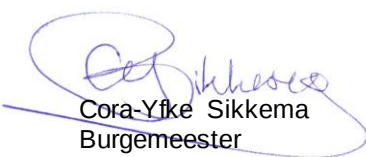
Na het concretiseren van de regiovisie zetten we in 2022 de ontwikkeling door richting het hybride model. Hierbij geldt wederom: het hybride model moet nog op allerlei manieren een nadere invulling krijgen. Dit kan alleen met de kennis en expertise van zorgaanbieders, (vertegenwoordigers van) cliënten en andere maatschappelijke partners.

Winschoten, 30 november 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 november 2021

Besluit

de regiovisie jeugd van regio Groningen vast te stellen

Winschoten, 31 januari 2022

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Ylke Sikkema
Voorzitter

Datum raadsvergadering
31 januari 2022

Onderwerp
Regiovisie Jeugdhulp Regio
Groningen

Agendapunt
9c

Besluit genomen bij 10b3

Zaaknummer
97820-2021:664434

